

(המשך מעמוד 11)

עניין הגרז? כאשר טיפל בצמיגים ובי מעצורים. הרי לא ניסה להסוות את מע שיו. בשביל מה עכשיו ההצגה? מאוחר יותר, בשעת התשלום, גיליתי את הסוד: עניין הגרז' היה למטרת סחיטת תשלום כפול מהמוסכם — בטענה כי העבודה בגרז' היתה מסובכת. אולם זה היה מאוחר יותר. כרגע, עניתי: "עשינו עסק, אבל כרגע אין לי מספיק כסף. יש לי רק 50 ל"י, כמו שסיכמנו. הוצאתי את הכסף והושטתי אור תו למשה גרז. הלה העביר אותנו, בנוי כחותי, למאיר. אבוא מחר בבוקר ונגמור את הטסט."

בצורה המורה, היוו פגמי-בטיחות יסודיים ובלתי-תקנים. לא היתה כל אפשרות שבוחני מיישרי-הרישוי, הנורעים בקפדנותם, לא הבחינו בהם, לאחר שהבוחנים הפרטיים ב"דינמוטר" גילו אותם מיד.

סיכון התפוצצות

ע תה היה עלי להמתין ליום ראשון. לראות איך יצליח המאכער, תמורת 70 ל"י. לארגן לי גם את חיבורי ההגה. אלא שבינתיים התקשתי כבר לנהוג

כתב העולם הזה (מימין) פונה אל ה"מאכער" בפתח משרד הרישוי בחולון, מבקש ממנו להעביר את מכוניתו במיבחן הרישוי השנתי תמורת עמלה. ה"מאכערים" נמצאים במקום זה לצורך זה בלבד: כדי להעביר בתשלום מכוניות עם ליקויים במיבחן הרישוי ללא בעיות.

תחילת העיסקה

"לא טוב" השיב מאיר. "מחר יום שישי, לא אהיה סה. בוא ביום ראשון, בתשע בבוקר."

הוכחה

מס. 2

מישרד-הרישוי פניתי מייד חזרה לעבר דינמוטר, כדי לקבל את הור כחה מס. 2. בידה היה עתה טופס בדיקת הרכב הרשמית של משרד-הרישוי, בו צויין כי לבד מחיבורי-ההגה — עמדה המכונה בהצלחה בכלי-הבדיקות. רק ליד הפריט "שילט-זיהוי" סימן אחד הבר חנים X, אך לאחר מכן נמחק האיקס, בתוספת חתימה ליד המחיקה. הדיינו: שילט-הזיהוי שנפסלו תחילה, אושרו לא-חר מכן, וזה — מבלי שהם נצבעו מחדש. מבין שלושת מסלולי-הבדיקה בדינמוטר, בחרתי הפעם מסלול שונה מזה שבו נבדקה המכונית בפעם הקודמת. צוות בוחנים אחר ערך הפעם את הבדיקה.

ליד נקודת בדיקת-המעצורים נתבקשתי ללחוץ על דוושת-המעצורים כ-10 פעמים. אותו מספר פעמים היה עלי למשוך את ידית בלם-היד, הבוחן בדק שוב ושוב את השעון הגדול בצידו הבדיקה. המצביע על מידת חוזק הבלמים. לבסוף נטל את טופס הבדיקה, סימן עיגול סביב המעצורים. הבוחן שבדק את הצמיגים היה התלטי יותר. הוא הסתפק בהצגה הטובה לעברם, ומיד סימן בטופס, כי עלי להחליף שני צמיגים. ניסיתי להתווכח איתו. שאלתי אם לא כדאי בכל זאת לנסות לעבור טסט במשרד-הרישוי עם צמיגים אלה. אולי הבוחן שם לא יהיה קסדן?

"אדוני, אפילו אם הבוחן יהיה עיוור, הוא יפסול את הצמיגים," השיב הבוחן. בתום הביקורת קיבלתי "גליון פרטי הבדיקה". תוצאות הבדיקה היו זהות לבדיקה קה היאשונה: צמיגים בלויים, מעצורים חלשים. הפעם גם נוספה הערה בתחתית הגליון, כי עלי לטפח את הפרונט. ברוי היו עתה שמושה מופלמים רשמיים לפיכום שלב א'. הם הור כיוו כי מכונית בעלת צמיגים ומעצורים לקויים ופסולים מבחינת כמיחות — עברה את הטסט כי מישרד-הרישוי. וזאת — לאחר ששיארתי 50 ל"י למאכער כדי שייארטני לי את זה. הצמיגים והמעצורים היו לקויים

"כחה לי כבית-הקפה שלוש שעות. שבגרו' יחקנו את המכונית," אמר. הנעתי ראשי בשלילה: "יותר מדי. נאי לץ לרחות את התיקון ליום אחר." טוב, אלחץ על הגרז'ניק שיעשה את זה בשעתיים." "יש לי חצי שעה לכל היותר," השבתי. "בסדר, אז חבל על כל רגע. גש לבית-קפה ואל תזוז משם." עד כאן, דיווח ראשי-החוליה.

צעיר

עם יד חבושה

מדווחים שני חברי החוליה הי אחרים:

יצאנו מהמכונית בסמוך למשרד-הרישוי. הגענו לשתי נקודות מהן ניתן לראות בבירור את מסלול הבדיקות והכניסה אליו. שמרנו על קשר.

9:25: המאכער מאיר נכנס למכונית. התניע ויצא בדרה. הוא נעלם מאיתנו למשך שש דקות.

9:31: המכונית ניראתה שנית. היא עצי רה בכניסה למשרד-הרישוי למשך שתי דקות. הנהג ירד, נכנס פנימה ושוחח עם אחד הבוחנים. מיד לאחר מכן חזר למכונית והתניע.

9:33: המכונית יצאה שנית לדרך, עצרה ליד מוסך מיושן ממול למישרד-הרישוי. הנהג יצא, שוחח עם אחד מעובדי המוסך. איש לא נגע במכונית ולא טיפל בה.

9:50: השיחה נסתיימה. המאכער חזר למכונית שחנתה ליד המוסך מבלי שאיש יגע בה עדיין. התניע וחזר למישרד-הרישוי. הוא החנה את המכונית מאחורי המשרד, ושוחח ארוכות, ליד מסלול הבדיקות. עם צעיר בעל יד חבושה.

10:00: המאכער קירב את המכונית למסלול הבדיקות — אך לא עלה עליו. אותו רגע החלה הפסקת-האוכל של עובדי משרד-הרישוי.

10:30: נסתיימה ההפסקה. המכונית עבי רה על פני המסלול — ללא בדיקה. היא נתעכבה רק ליד תחנת בדיקת איוון הגלי

ההתמקחות

ה"מאכער" ועוזרו מבקשים תוספת מחיר מבעל המכונית. הם הצליחו להעביר את המכונית במיבחן, למרות הלי קויים שהתגלו בה בבדיקה מקודמת, אבל עתה הם תובעים תוספת תשלום תמורת ליקויים אחרים שהתגלו בה, לטענתם, בבדיקה הרשמית. גם הפעם הם מוכנים תמורת תשלום קבוע, להעביר את המכונית במיבחן מבלי שיתוקנו הליקויים החדשים שהתגלו.

גלים. המאכער יצא מהמכונית. את מקומו תפס הבחור בעל היד החבושה. שהסיע את המכונית אל מחוץ למסלול, ועצר ליד הקיוסק הסמוך לשער הכניסה.

המאכער עצמו יצא רגלי לכיוון בית-הקפה. חזר לקיוסק עם ראש החוליה.

10:35: התקרב נו לקיוסק משני צדדים. הצעיר בעל היד החבושה הראה לראש החוליה כרטיס אדום. לאחר מכן ניגש עם הכרטיס לפקיד שישב בכניסה למסלול הבדיקות.

ראש החוליה נראה מתווכח עם המאכער השני, אחר נותן לו כסף וקיבל עודף. בינתיים הצטרף אליהם הצעיר שחזר, הושיט לראש החוליה את רשיונת המי כוינת.

השלושה חתמו בבקבוקי משקה קל. עד כאן, דיווח חברי החוליה.

מצידו של ראש החוליה נראו הדברים כך:

ב-10.33 הגיע המאכער מאיר לבית הקפה. פסענו לעבר הקיוסק. "הכל בסדר," אמר. "המכונית עברה את הטסט. אבל אל תשאל איזה בעיות היו לי בגרז'. הוא עבד עליה שעה שלמה כמטורף. היה צריך להחליף המון חלקים." לא עניתי.

כאשר הגענו לקיוסק כבר המתינה המר כוינת ולידה משה גרז. ידו היתה חבושה. שאלתי מה קרה לו. הלך מכות במוצאי-שבת. הסביר, וקיבל נקע. הוא הציג בפני, בנאווה את הכרטיס האדום — כרטיס הבדיקה הרשמי של משרד-הרישוי — ואמר שהכל בסדר.

אחר ניגש לפקיד משרד-הרישוי כדי למסור לו את הכרטיס ולהחתים את רשיון הרכב שלי בחותמת רשמית המעידה כי הרכב נבדק ונמצא כשר לתנועה.

"טוב," אמר מאיר, כאשר נותרנו לבדנו. "אז עכשיו הכל בסדר. תן 180 לירות." "השתגעתי? הרי סיכמנו על 70." "אל תשאל איזה עבודה היתה בגרז'." "תאמין לי, גם במחיר 180 אני מפסיד." עתה הבנתי מדוע היתה כל ההצגה בעניין הגרז' ביום חמישי. בנוסף ל-70 ה"ל"י הבטוחות, עליהן כבר סיכמתי איתו, רצה להרוויח עוד 110.

"לא תקבל גרז' יותר מ-70," אמרתי. מאיר בחן אותי רגע ארוך, ושובנע כנראה, כי לא יצליח לסחוט ממני יותר. הוא שינה את הטון, משך בכתפיו ואמר: "אני גבר. מילה שלי זה קדוש. אמרתי 70, שיהיה כך. אפילו שתדע לך שאני מפסיד מכיסי בגלל זה."

נתתי לו שטר של הרצל, והוא החזיר לי 30 ל"י עודף. שתינו על חשבוננו גוזז, קיבלתי את הרשיונות משה גרז, ופניתי לדרכי. עצרתי בנקודה קבועה מראש, ואספתי את הכתב השני ואת הצלם שצילם את כל האירוע.

הוכחה

מס. 3

מצוייד ברשיון-רכב ברחוקה, פניתי למוסך מרדכי, כדי לערוך בדיקה פרטית שלישית.

מוסך מרדכי, ברחוב כינרת בכניברק, עורך בדיקות לפני רישוי ומוסמך על-ידי משרד-התבורה לערוך "בדיקה בטיחות לרכב". ציודו המודרני דומה לזה של דינמוטר.

שילמתי 12 ל"י, והמכונית עלתה על מסלול הבדיקות. הפעם נמצאו הבלמים במצב תקין (אחרי ששיפוצם עלה לי 175 ל"י). הצמיגים נפסלו. להפתעתי פסל הבדיקה גם את חיבורי ההגה.

אמרתי לו כי בשתי בדיקות קודמות בדינמוטר נמצאו חיבורי-ההגה תקינים.

הסיום

המכונית חוזרת ממיבחן הרישוי. אחד ה"מאכערים", שנהג במכונית בעת המיבחן מוסר לחברו את תעודת ה"טסט", כדי שזה ימסרה לבעל המכונית תמורת התשלום שנקבע מראש.

הבוחן משך בכתפיו, אמר כי לדעתו הם לא כליכך בסדר, ורצוי לתקנם. ביקשתי לבדוק אותם שוב, לומר לי אם הוא מגלה סימנים שמשהו בזמן האחד